

Nr 297.

Av herr Bengtsson i Kullen m. fl., om lika fördelning å alla beskattningsföremål av väghållningsbördan å landet.

Jämlikt 59 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet utgår vägskatte efter vägfyrk sålunda, att jordbruksfastighet påföres en vägfyrk för varje 100 kronor av taxerade värdet, annan fastighet påföres en fyrk för varje 150 kronor av taxeringsvärdet, och inkomst påföres en fyrk för varje 15 kronor av den beskattningsbara andelen därav. Detta vill med andra ord säga, att väghållningsbördan för närvarande belastar jordbruksfastighet 50 % hårdare än annan fastighet och 250 % hårdare än inkomst.

Att vid fördelningen av väghållningstungan den ojämförligt största bördan sålunda lagts på jordbruksfastigheterna kunde möjligen ha ett visst berättigande under en tid, då vägunderhållet huvudsakligen bestreds av jordbrukarna själva i form av naturaunderhåll. Jordbrukarna kunde ju då, på för dem själva lämpliga tider, delvis utgöra dessa sina skatteskyldigheter, och de åtnjöto ju också härför visst mindre bidrag från staten. I och med väghållningsdistriktens övertagande av väghållningsskyldigheten har förhållandet blivit helt förändrat. Jordbrukarna få nu inbetala sin skatt till vägkassan i form av kontanter, vilket med hänsyn till jordbrukets svåra nödläge är till ytterlighet betungande. Men i och med denna genomgripande förändring av vägbeskattningen finnes det heller icke någon rimlig anledning, varför jordbrukarna på detta område skola belastas hårdare än andra kategorier av skattedragare.

Ett av de skäl, som vid väglagens tillkomst bidragit till den hårda belastningen för jordbruksfastigheterna, torde ha varit den uppfattningen, att de allmänna vägarna kommo jordbrukarna till relativt större nytta än andra slag av skatteskyldiga.

Den genomgripande förändring, som vägtrafiken på senare tider undergått till följd av motorväsendets snabba utveckling, har emellertid medfört, att vägarna icke längre kunna sägas tillgodose speciellt jordbrukarnas intressen. Detta gäller naturligen främst de genomgående trafiklederna, de stora pulsådrorna, men i hög grad även det mera lokala vägnätet. Det industriens och handels trafikbehov, som förr tillgodosågs huvudsakligen genom järnvägarna, fylles numera i allt större utsträckning av de tunga lastbilarna och traktortågen. Även persontrafiken har i mycket stor utsträckning överflyttats från järnvägarna till vägarna, i det den besörjes av de allt talrikare omnibusslin-

jerna. Härtill kommer den även i mera avlägsna trakter starkt utvecklade samfärdseln med vanliga personautomobiler och motorcyklar. Av på skilda håll gjorda trafikräkningar framgår, att samfärdseln med anspanssfordon numera — även på långt avstånd från städer och andra tätare bebyggda samhällen — är ytterst ringa i förhållande till trafiken med motorfordon. Och all denna motorfordonstrafik, som visserligen givetvis länder även jordbruksbefolkningen till nytta men dock otvivelaktigt mest tjänar andra befolkningslagars intressen, framgår å de allmänna vägarna, vilkas underhåll — genom denna trafik i oerhörd grad försvårat och fördyrat — ojämförligt hårdast belastar just jordbrukarna.

Det är oss ingalunda obekant, att särskilda sakkunniga år 1929 tillkallades av Kungl. Maj:t "för revision av bestämmelserna om vägunderhållningsbesvärets utgörande på landet samt om städernas allmänna vägar". Vi ha, med hänsyn till jordbrukets svåra läge, visserligen anledning förvänta, att dessa sakkunniga i sinom tid komma att föreslå den likställighet i beskattningshänseende, som vi här ovan åsyftat. Den tidpunkt, vid vilken dessa eventuella förslag kunna föreläggas riksdagen, är emellertid oviss, och det synes oss vara av den allra största vikt, att jordbruket redan dessförinnan beredes den befogade lättnad, som ligger i införandet av likställighet i vägbeskattningen.

På grund av vad sålunda anförts, få vi hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring av bestämmelserna i 59 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, att vägbördan fördelas lika å alla beskattningsföremål.

Stockholm den 22 januari 1932.

Oscar Lundqvist.

Johan Olofsson.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Sig. A. Carlsson.

Edvin Leffler.

Edv. Petersson.

Hjalmar Svensson.

Nils Persson.

Arthur Heiding.

Albin Eriksson.

Emil Bengtsson.

Otto Johansson.

Karl Wirsell.

P. M. Olsson.

Gustav Johanson,
Hallagården.

K. A. Ryberg.